

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valeriu Dubăsari, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2018, în cauza penală în privința lui

*Sheklashvili Givi, născut la XXXXX,
originar și locuitor al XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 23.03.2017 - până la 13.04.2017

instanța de apel:

de la 07.08.2017 - până la 07.02.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 01.06.2018 – până la 12.09.2018

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 13 aprilie 2017, Sheklashvili Givi a fost recunoscut vinovat și condamnat, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea pedepsei, prin prisma prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 105 Cod penal, s-a dispus expulzarea lui Sheklashvili Givi de pe teritoriul Republicii Moldova, după ispășirea pedepsei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Sheklashvili Givi, originar și locuitor al orașului or. XXXXX, la data de 16.02.2017 ora 16.30, a trecut ilegal frontiera de stat din Republica Moldova în România, traversând peste podul de gheață format pe râul

Prut, prin regiunea semnului de frontieră 1054 amonte 300 metri, din extravilanul satului Sculeni raionul Ungheni.

3. Împotriva sentinței, la 21 iulie 2017, a declarat apel inculpatul Sheklashvili Givi prin care a solicitat casarea sentinței și achitarea de sub învinuirea adusă în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362 alin. (1) Cod penal.

În motivarea apelului declarat, a susținut următoarele:

- prima instanță nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și în rezultat a emis un act de dispoziție ilegal, prin ce a încălcat grav următoarele norme: art. 9 alin. (2) al Legii nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova; art. 19 alin. (1) și (3) al Constituției RM; Legea nr. 677 din 23.11.2001 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind statutul refugiaților, precum și Protocolul privind statutul refugiaților; art. 7 alin. (1) Cod penal, precum și normele juridice internaționale: Convenția privind statutul refugiaților încheiată la Geneva la 28.07.1951, unde Republica Moldova a aderat la aceasta din 11.12.2001;

- referindu-se la învinuirea adusă, apelantul a menționat că, instanța de fond a negat grav un șir de circumstanțe care au importanță pentru justa soluționare a cauzei penale și anume faptul că ultimul cade sub incidența prevederilor art. 9 alin. (2) al Legii nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova, care stipulează că: *„Solicitanții de azil nu vor fi sancționați pentru intrare sau ședere ilegală pe teritoriul Republicii Moldova. Tratatamentul aplicat acestor persoane se va conforma standardelor internaționale referitoare la drepturile omului și prevederilor prezentei legi”*;

- în baza actului de identitate temporar, al solicitantului de azil nr. 17MD002148, eliberat pe numele Sheklashvili Givi, este probat cert faptul că solicitantul de azil a reacționat imediat posibil, din detenție, în scopul solicitării azilului (unei forme de protecție) după ce Republica Moldova reprezentată prin organele sale de drept (procuror și ulterior reprezentanții Biroului de Migrație și Azil) i-au oferit posibilitatea de a se adresa cu o cerere pentru a obține calitatea de refugiat. Concomitent au fost mai multe încercări nereușite din partea inculpatului de a solicita azilul în RM, spre exemplu: la data de 17.02.2017, procurorului Foros D., din cadrul Procuraturii Ungheni, i-a fost transmisă cererea privind solicitarea azilului în RM, însă ultimul contrar prevederilor art. 52 lit. c) și art. 54 alin. (1), (2) din Legea nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în

Republica Moldova, nu a realizat obligația legală prescrisă în actul normativ;

- fiind deținut în cadrul Penitenciarului nr. 11 mun. Bălți, a depus a doua cerere de azil, care, iarăși urma a fi transmisă Biroului de Migrație și Azil, pentru inițierea dosarului solicitantului de azil, însă administrația penitenciarului nu a realizat acest lucru iar ulterior la a treia încercare, deja aflându-se în Centrul de Plasament Temporar al Străinilor al BMA, administrația acestei instituții a transmis cererea-formular către Direcția Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil al MAI. Suplimentar a declarat că, de facto, prima solicitare de azil, a fost făcută încă pe teritoriul României, la 17.02.2017, până ca acesta, soția sa XXXXX. și cei XXXXX, să fie transmiși autorităților moldovenești pentru inițierea unui dosar penal în temeiul art. 362 alin. (1) Cod penal și tot atunci România a încălcat art. 4 al Legii nr. 122 din 04.05.2006 privind azilul în România, iar ulterior și Republica Moldova a admis detenția ilegală a unui solicitant de azil, încălcând prevederile art. 26 și art. 33 alin. (1) din Convenția privind statutul refugiaților și autoritățile statului l-au lipsit de libertate iar ulterior și l-au condamnat penal, acesta fiind un solicitant de azil;

- în legătură cu încălcarea art. 3, art. 5 § 1, art. 6 § 1, art. 6 § 3 și art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului din partea ambelor state, soția acestuia a depus din numele său și copiilor săi, o cerere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului împotriva României și Republicii Moldova;

- pe rolul CtEDO este cererea nr. 26879/17, depusă în cauza Minasian vs. Republica Moldova și în acest sens a fost anexată copia adresării Curții Europene a Drepturilor Omului din 11 aprilie 2017 și codurile cu bare parvenite în adresa avocatului Ropot V., unde, Curtea a solicitat apărătorului Ropot V., să comunice toate acțiunile importante care se întreprind de autoritățile Republicii Moldova în legătură cu situația cetățenilor străini și a copiilor săi minori, fapt probat prin citatul cuprins în pag. 2 al Adresării Curții, care a fost anexată la materialele cauzei;

- instanța de fond, nu a făcut diferența între solicitanți de azil care încearcă să intre ilegal și cei care au deja o ședere ilegală, ambele categorii căzând sub incidența art. 9 alin. (2) al Legii nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova, iar o asemenea atitudine a instanțelor naționale poate fi condamnată de CtEDO, precum în cauza Suso Musa vs. Malta, dosar nr. 42337/12, din 23 iulie 2013, unde instanța

europăeană a constatat că: „în cazul în care un stat și-a depășit obligațiile legale și a adoptat legi care autorizează în mod explicit intrarea sau șederea imigranților în așteptarea unei cereri de azil, fie independent, fie în conformitate cu legislația Uniunii Europene (UE), orice detenție în temeiul acesteia, în scopul prevenirii intrării neautorizate, ar putea ridica probleme în ceea ce privește legalitatea detenției, în conformitate cu art. 5 alin. (1) lit. (f)”;

- instanța de fond a omis a consulta prevederile legii în care se indică excepția de la tragerea la răspundere penală a cetățeanului străin, chestiune prevăzută în art. 362 alin. (4) Cod penal, potrivit căruia: „Acțiunea prezentului articol nu se extinde asupra cetățenilor străini veniți în Republica Moldova, fără pașaportul stabilit sau fără autorizație, pentru a se folosi de dreptul de azil acordat de Constituția Republicii Moldova, precum și asupra persoanelor care sânt victime ale traficului de ființe umane”;

- instanța de fond nu și-a realizat obligația legală de a verifica, dacă sunt întrunite elementele infracțiunii sau nu, ținând cont de prevederile exprese ale art. 362 alin. (4) Cod de procedură penală și la acest capitol a atras atenția că, potrivit pct. 24 din Hotărârea Plenului CSJ a Republicii Moldova nr. 13 din 16.12.2013 cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești, este expus că: „în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța poate pronunța o soluție de încetare a procesului penal în cazurile prevăzute în art. 285 alin. (2) Cod de procedură penală, iar soluția de achitare poate fi pronunțată numai în cazul când fapta conține formal semnele infracțiunii, dar, fiind lipsită de importanță, nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni, situația reglementată de prevederile art. 14 alin. (2) Cod penal”.

Apelantul a solicitat achitarea din motivele prevăzute la art. 390 alin. (1) pct. 5 Cod de procedură penală, luând în considerație excepția cuprinsă de art. 9 alin. (2) a Legii nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova, concomitent invocând și motivul că „nu există faptul infracțiunii” - art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, precum și acuzarea nu a prezentat probe veridice și suficiente ce probează vinovăția inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2018, a fost admis apelul declarat de către inculpatul Sheklashvili Givi, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Sheklashvili Givi a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362 alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 390

alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel a considerat că apelul declarat de inculpat a fost depus în termen, deoarece potrivit procesului-verbal al ședinței judiciare din 13.04.2017, rezultă că la 13.04.2017 a fost pronunțat dispozitivul sentinței dar inculpatului, fiind vorbitor de limbă rusă, i-a fost înmănată copia sentinței în limba pe care o cunoaște la 04.10.2017.

Motivând soluția emisă, instanța de apel a susținut că a verificat argumentele invocate în apel prin prisma probelor administrate, precum și legalitatea și temeinicia sentinței atacate și a ajuns la concluzia că instanța de fond nu a respectat normele procesuale, nu a verificat circumstanțele ce țin de aplicarea dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, ținând cont și de cererea prin care inculpatul a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale, nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și nu a dat probelor administrate, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, ca urmare nu a judecat fondul cauzei în condițiile legii astfel, fiind eronată condamnarea inculpatului pentru faptele incriminate.

Concomitent, instanța de apel, la emiterea deciziei s-a condus de expunerile Hotărârii Plenului CSJ a RM din 16.12.2013, nr. 13 Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală și la emiterea soluției s-a bazat pe expunerile pct. 14.7 a Hotărârii Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 "Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel", prin prisma cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, astfel, invocând necesitatea casării sentinței, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri conform ordinii stabilite pentru prima instanță.

Instanța de apel a constatat că, instanța de fond a examinat cauza în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale, în urma prezentării cererii inculpatului din 12.04.2017, care de fapt este doar semnată de inculpat și confirmată prin semnătura a doi avocați: Arabadji M. și Roșca R., prin care s-a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul indicând că recunoaște vina și susține probele din rechizitoriu și că cererea este scrisă de avocatul său. În ședința judiciară a participat avocatul Roșca R., fapt dovedit și prin mandatul avocatului anexat dosar, iar avocatul Arabadji M., nu a apărut drepturile inculpatului. Ședința a

avut loc la 11.04.2017 iar cererea este datată cu 12.04.2018, astfel instanța de apel a constatat în sensul dat că, de fapt, cererea din 12.04.2017 scrisă din numele inculpatului de avocatul Arabadji M., care nu l-a apărat pe inculpat în instanța de fond, nu putea servi ca temei pentru dispunerea la 11.04.2017, a examinării cauzei în procedură simplificată, cererea fiind scrisă de un avocat care nu a apărat interesele inculpatului în instanța de fond, ulterior datei ședinței judiciare, fiind pusă la îndoială rezonabilă autenticitatea acestei cereri și totodată și soluția instanței de fond în sensul dat.

De asemenea, instanța de apel a susținut că, instanța de fond nu a dat apreciere corespunzătoare nici declarațiilor inculpatului date în primă instanță, din care nu reiese că acesta își recunoaște vinovăția deplin, ultimul indicând că a scris cererea personal, declarând că a trecut frontiera României pentru a solicita azil, însă ei au refuzat, a plecat din țara de origine din motiv că a rămas fără casă și fără loc de muncă, a trecut hotarul cu soția și trei copii, care se află în azil, fiind război în Ucraina și periculos pentru ei. Astfel în aceste circumstanțe, verificând corectitudinea examinării cauzei în procedura simplificată, instanța de apel a considerat că, instanța de fond în mod pripit a ajuns la concluzia de judecare a cauzei în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, de fapt nefiind îndeplinite cerințele legale, mai ales că însuși inculpatul a declarat că a depus cererea personal, fapt combătut prin cererea anexată la fila dosarul 50, precum și din data indicată în cerere, reieșind din circumstanțele înaintării cererii inculpatului și data examinării cauzei, astfel s-a impus judecarea cauzei în procedură generală.

Instanța de apel a considerat că, probele la care a făcut referire partea acuzării la examinarea în ordine de apel, nu pot servi ca bază în condamnarea inculpatului, astfel în urma evaluării acestora a conchis că sentința instanței de fond urmează a fi casată integral, cu dispunerea achitării inculpatului, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

La părerea instanței de apel, instanța de fond nu a respectat prevederile legale ce guvernează respectiva cauză și nu s-a pronunțat argumentat asupra faptului întrunirii elementelor infracțiunii în acțiunile inculpatului în sensul art. 52 Cod penal, menționând și prevederile art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală, raportat la pct. 1), 2), 3), 4), care indică soluționarea obligatorie a chestiunilor în consecutivitate, printre care: pct. 1) pune în sarcina instanței să stabilească dacă a avut loc fapta

de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, pct. 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, pct. 3) pune în sarcina instanței să stabilească dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, iar pct. 4) pune în sarcina instanței să stabilească dacă este vinovat inculpatul în săvârșirea acestei infracțiuni.

A relevat că, potrivit rechizitoriului Sheklashvili Givi, a fost învinuit de faptul că, la 16.02.2017, ora 16.30, a trecut ilegal frontiera de stat din Republica Moldova în România, traversând peste podul de gheață format pe râul Prut, prin regiunea semnelui de frontieră 1054 amonte 300 metri din extravilanul satului Sculeni raionul Ungheni. Astfel, inculpatul a fost pus sub învinuirea, că prin acțiunile sale a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 362 alin. (1) Cod penal. La adoptarea soluției de condamnare, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 9 alin. (2) al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul politic în Republica Moldova, care stipulează că: „Solicitanții de azil nu vor fi sancționați pentru intrare sau ședere ilegală pe teritoriul Republicii Moldova. Tratatamentul aplicat acestor persoane se va conforma standardelor internaționale referitoare la drepturile omului și prevederilor prezentei legi”.

În viziunea instanței de apel, actul de identitate temporar al solicitantului de azil nr XXXXX eliberat pe numele Sheklashvili Givi, dovedește că acesta a reacționat imediat posibil în scopul solicitării azilului (unei forme de protecție), depunând cerere pentru a obține calitatea de refugiat, fapt demonstrat și prin înscrisul prezentat de administrația Penitenciarului nr. 11 Bălți, din care reiese că la 07.04.2017 deținutul Sheklashvili Givi, a transmis în serviciul secretariat scrisoare închisă adresată Biroului Migrațiune și Azil, care a fost înregistrată, cu numărul de înregistrare XXXXX din 07.04.2017, fiind expediată scrisoarea în ziua înregistrării. Faptul expedierii repetate a cererii de azil se confirmă și prin răspunsul Asociației Obștești «Centrul de Drept al Avocaților», care a informat despre deplasarea la 07.04.2017 la Penitenciarul nr. 11 Bălți a consilierului juridic pentru acordarea asistenței juridice solicitantului de azil, Sheklashvili Givi, și fiind asistat, deținutul a depus o nouă cerere de azil, care a fost înregistrată în registrul Penitenciarului nr. 11 Bălți, cu numărul de înregistrare G10/17 din 07.04.2017, la fel, fiind comunicat că prima cerere a fost depusă la 17.02.2017 procurorului Foros D., dar nu a fost expediată Biroului Migrație și Azil.

În acest context, instanța de apel a remarcat că, inculpatul – fiind solicitant de azil, îndată ce Republica Moldova, fiind reprezentată prin instituțiile de drept – reprezentanții Biroului de Migrațiune și azil, i-a oferit posibilitatea de a se adresa cu o cerere pentru a obține calitatea de refugiat, s-a folosit de acest drept, cererea acestuia fiind întocmită și înregistrată la 07.04.2017, adică până la examinarea de către instanța de fond a cauzei penale în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, iar faptul că această cerere nu a fost recepționată și examinată printr-o decizie, nu poate fi reținută în defavoarea inculpatului, mai ales că ultimul și anterior a depus o astfel de cerere.

În cursul celor enunțate, instanța de apel, a făcut referire și la prevederile art. 362 alin. (4) Cod de procedură penală, care reglementează, că: „acțiunea prezentului articol nu se extinde asupra cetățenilor străini veniți în Republica Moldova, fără pașaportul stabilit sau fără autorizație, pentru a se folosi de dreptul de azil acordat de Constituția Republicii Moldova, precum și asupra persoanelor care sânt victime ale traficului de ființe umane”.

Instanța de apel s-a expus că, totalitatea probelor administrate și cercetate, nicidecum nu confirmă temeinicia învinuirii aduse inculpatului, nefiind prezente pe caz suficiente probe pertinente, concludente și utile, care pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare potrivit acuzării aduse inculpatului, astfel că, concluzia instanței de fond privind constatarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate este absolut eronată și contravine prevederilor legale în aspectul invocat.

Referindu-se la poziția procurorului expusă în cadrul examinării cauzei în ordine de apel, instanța de apel a considerat că probele prezentate în acuzarea inculpatului, nu servesc la constatarea infracțiunii, în sensul noțiunii de infracțiune prevăzute de art. 14 Cod penal, a elementelor obligatorii a componenței de infracțiune – latura obiectivă, motiv din care rezultă că nu există în acțiunile inculpatului componența de infracțiune prevăzută de art. 362 alin. (1) Cod penal, conducându-se în sensul dat și de prevederile art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, potrivit căruia: instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii, și de prevederile art. 27 alin. (2) Cod de procedură penală, potrivit căruia: nici o probă nu are putere probantă dinainte stabilită.

De asemenea, instanța de apel, a făcut referire la jurisprudența CtEDO, potrivit căreia: instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze circumstanțele ce țin de vinovăția inculpatului cu adoptarea unor soluții motivate, or, lipsa acestora atestă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, CtEDO, reiterând în sensul dat, că în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera ca o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, pronunțată integral la 07 martie 2018, la data de la 04 aprilie 2018 a declarat recurs ordinar procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valeriu Dubăsari, prin care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct. 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și menținerea sentinței de condamnare a inculpatului Sheklashvili Givi.

În susținerea recursului declarat, procurorul a menționat următoarele:

- vina inculpatului a fost demonstrată prin probele acumulate pe parcursul urmăririi penale, care a fost efectuată cu respectarea normelor procesual-penale, la finalizarea căreia au fost prezente părțile, au luat cunoștință cu materialele cauzei penale, însă nici în timpul urmăririi penale, nici în timpul luării cunoștinței cu materialele dosarului și nici în cadrul cercetării judecătorești, atât apărătorul, cât și inculpatul, n-au contestat nici un act procesual. Inculpatul în ședința de judecată a depus cerere de examinare a cauzei penale conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală;

- fiind audiat în ședință, inculpatul a recunoscut pe deplin vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, iar probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale și examinate în instanța de judecată dovedesc integral vinovăția inculpatului;

- nu este de acord cu concluzia instanței de apel cu privire la faptul că, în cadrul judecării cauzei nu au fost aduse probe veridice, incontestabile, care ar demonstra că în acțiunile inculpatului se conțin elementele infracțiunii incriminate, astfel consideră că instanța eronat s-a expus referitor la probele pe care s-a bazat învinuirea, prin urmare, instanța nu a dat o apreciere corectă acțiunilor lui Sheklashvili Givi și l-a achitat, astfel se constată, că în acest caz nu a fost restabilită echitatea socială, fapt prevăzut de art. 61 Cod penal;

- decizia instanței de apel emisă în privința lui Sheklashvili Givi, poate servi drept o încurajare pentru alte persoane (predispuse la comiterea infracțiunilor), de a acționa în același fel;

- instanța de apel, fără a intra în esența apelului declarat, cu toate că atât în instanța de fond, cât și instanța de apel au fost prezentate suficiente probe care confirmă vinovăția inculpatului, a ajuns la concluzia, că apelul declarat urmează a fi admis;

- nu pot fi aplicate, prevederile art. 362 alin. (4) Cod penal, deoarece la reținerea lui Sheklashvili Givi, s-a stabilit cu certitudine, că ultimul cu familia dorea să ajungă în una din țările Uniunii Europene și nu avea de gând să ceară azil de ședere în Republica Moldova;

- instanța de apel n-a luat în considerație faptul că la materialele cauzei penale există dispoziția din 18.05.2017 despre executarea sentinței, adică la această dată inculpatul executase total pedeapsa de 3 luni închisoare, stabilită prin sentință;

- cererea de apel a fost întocmită de Sheklashvili Givi, în limba rusă, la data de 20.07.2017, adică cu omisiunea termenului de depunere a apelului, iar în cererea inițială nu se cere repunerea în termen a apelului, iar ulterior la 29.09.2017 a fost depusă o cererea de apel motivată, care deja este întocmită în limba română, pe care inculpatul susține că nu o posedă. În cererea de apel, nu sunt careva mențiuni că, conținutul acestei cereri i-a fost tradus de un translator autorizat, sau de către avocat. Cererea de apel este semnată de inculpat cu un pix de culoare albastră, iar ulterior și evident nu de inculpat, este adăugat cu un pix de culoare neagră, pct. 3, la această cerere, prin care se solicită repunerea în termen a apelului iar instanța de apel, nici nu s-a expus asupra acestei chestiuni;

- sentința în privința lui Sheklashvili Givi este una legală, deoarece își va atinge scopurile, și va duce la restabilirea echității sociale, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de către inculpat cât și de alte persoane, motiv pentru care se insistă asupra casării deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

6. Pe cauză nu a fost depusă referință.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal urmează a dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar

declarat împotriva hotărârii instanței de apel, dispune inadmisibilitatea lui în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie indicate de recurent.

Studiind temeiurile de drept indicate de recurent în coraport cu argumentele invocate prin prisma materialelor cauzei, Colegiul penal le apreciază ca fiind neîntemeiate, nesusceptibile de a impune necesitatea casării deciziei atacate, reieșind din următoarele considerente.

Colegiul penal consideră că nu poate fi reținut argumentul recurentului privind faptul că *vina inculpatului a fost demonstrată prin probele acumulate pe parcursul urmăririi penale, iar fiind audiat în ședință inculpatul a recunoscut pe deplin vinovăția*, deoarece din declarațiile inculpatului, date în primă instanță, nu reiese că acesta își recunoaște vinovăția pe deplin, ultimul declarând că: *a trecut frontiera României pentru a solicita azil, însă i-a fost refuzat, a plecat din țara de origine din motiv că a rămas fără casă și fără loc de muncă, a trecut hotarul cu soția și trei copii, care se află în azil, fiind război în Ucraina și periculos pentru ei, iar cererea din 12.04.2017 prin care s-a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, scrisă din numele inculpatului, nu putea servi ca temei pentru dispunerea la 11.04.2017, a examinării cauzei în procedura nominalizată, cererea fiind scrisă ulterior datei ședinței judiciare, de către un avocat care nu a apărut interesele inculpatului în prima instanță.*

În acest sens, Colegiul penal consideră că, instanța de apel corect a ajuns la constatarea că, prima instanță a purces în mod pripit la judecarea cauzei în procedură simplificată, aplicând prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, de fapt nefiind îndeplinite cerințele legale, reieșind din considerentul că inculpatul a declarat că a depus cererea personal, însă acest aspect a fost combătut însăși prin conținutul acestei cereri (f.d. 50) - din data indicată în aceasta, care este ulterioară celei de petrecere a ședinței și prin împrejurările înaintării ei. Totodată, Colegiul penal consideră relevant că cererea de examinare a cauzei în procedura simplificată a fost întocmită în limba de stat, în prezența faptului că inculpatul Sheklashvili Givi a declarat că nu o posedă, concomitent declarând în mod contradictoriu că cererea a scris-o personal.

În prezența acestor circumstanțe, care just au fost reținute de către instanța de apel și denotă contradicții esențiale, neînlăturate de către

prima instanță, Colegiul penal consideră că dispunerea judecării apelului în procedura generală era legală și justificată.

Suplimentar, examinând motivele invocate în recursul ordinar, Colegiul penal constată că prin acestea se expune o critică asupra probelor puse de către instanța de apel la baza achitării lui Sheklashvili Givi, critică care în opinia recurentului este justificată și impune necesitatea casării deciziei atacate. În contextul dat, Colegiul penal reține că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat. În acest sens, este necesar de a reitera că potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Totodată, Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs. În contextul dat, Colegiul penal reiterează că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs, prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, Colegiul penal respinge argumentele invocate în partea dată, ca fiind de jure inadmisibile, cu atât mai mult că recurentul s-a limitat la invocarea generală a faptului că „*instanța de apel nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor administrate de acuzare*”, fără careva specificări în acest sens, formulare care nu poate fi completată din oficiu de către instanța de judecată pentru a justifica solicitarea recurentului.

În același context, Colegiul penal constată că temeiul pentru recurs invocat în cerere, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se bazează soluția, nu și-a găsit confirmare la examinarea prezentului recurs ordinar, fiind invocat nemijlocit întru susținerea criticii privind

aprecierea probelor care, după cum s-a menționat anterior, este inadmisibilă la această etapă a procesului penal.

Identic constatărilor expuse în decizia instanței de apel, Colegiul penal reține că, potrivit prevederilor art. 9 alin. (2) al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova: *„Solicitanții de azil nu vor fi sancționați pentru intrare sau ședere ilegală pe teritoriul Republicii Moldova. Tratatamentul aplicat acestor persoane se va conforma standardelor internaționale referitoare la drepturile omului și prevederilor prezentei legi”*.

Sub acest aspect, instanța de apel a constatat că consilierul juridic din cadrul Asociației Obștești «Centrul de Drept al Avocaților» s-a deplasat la Penitenciarul nr. 11 Bălți pentru acordarea asistenței juridice solicitantului de azil - Sheklashvili Givi, unde la 07.04.2017, inculpatul a depus o nouă cerere de azil, care a fost înregistrată în registrul Penitenciarului nr. 11 Bălți, cu numărul de înregistrare G10/17 din 07.04.2017, fiindu-i comunicat că prima cerere a fost depusă la 17.02.2017 și transmisă procurorului Foros D., dar nu a fost expediată Biroului Migrație și Azil.

Astfel, instanța de apel a constatat că inculpatul Sheklashvili Givi, fiind solicitant de azil, s-a folosit de dreptul de a se adresa cu o cerere pentru a obține calitatea de refugiat îndată ce Republica Moldova, fiind reprezentată prin instituțiile de drept, i-a oferit această posibilitate, cererea ultimului fiind întocmită și înregistrată la 07.04.2017, adică până la examinarea de către instanța de fond a cauzei penale în ordinea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală. În contextul dat, Colegiul penal se raliază la constatarea instanței de apel și o consideră corectă, privind faptul că omisiunea recepționării și examinării cererii de acordare a azilului nu poate fi reținută în defavoarea inculpatului, mai ales că ultimul a declarat că prima dată a solicitat acordarea azilului în Republica Moldova în momentul când a fost transmis de către autoritățile României, autorităților Republicii Moldova precum și la faza urmăririi penale.

Astfel, reieșind din învinuirea adusă inculpatului Sheklashvili Givi, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362 alin. (1) Cod penal, urmează a fi menționate și prevederile art. 362 alin. (4) Cod penal, potrivit cărora: *„acțiunea prezentului articol nu se extinde asupra cetățenilor străini veniți în Republica Moldova, fără pașaportul stabilit sau fără autorizație, pentru a se folosi de dreptul de azil acordat de Constituția Republicii Moldova, precum și asupra persoanelor care sânt victime ale traficului de ființe umane”*.

În acest curs urmează a fi menționat că, odată ce inculpatul fiind cetățean al Republicii Georgia, a fost transmis în teritoriul Republicii Moldova, manifestând voința din care a rezultat că se solicită o formă de protecție pe teritoriul Republicii Moldova, manifestare care în sensul art. 3 și art. 54 al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în RM, poate fi exprimată atât în scris cât și oral, înaintată Poliției de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, organelor de poliție, subdiviziunilor structurale și teritoriale ale Biroului migrație și azil, structurilor Departamentului Instituțiilor Penitenciare sau subdiviziunilor de detenție provizorie din cadrul organelor de drept, care urma a fi expediată Direcției azil și integrare, Sheklashvili Givi a dobândit calitatea de solicitant de azil, astfel în privința lui fiind aplicabilă excepția legală de tragere la răspundere penală, prevăzută de alin. (4) al art. 362 Cod penal.

În acest sens, Colegiul penal constată că în cauză urmau a fi întreprinse acțiuni în corespundere cu prevederile art. 9 alin. (1) al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, potrivit cărora: *„autoritățile competente asigură accesul în teritoriul Republicii Moldova al oricărui străin aflat la frontiera de stat, din momentul manifestării de voință, exprimată în scris sau oral, din care să rezulte că acesta solicită protecția Republicii Moldova. Autorizarea urmând a fi efectuată în conformitate cu art. 54 a legii nominalizate”*.

Reieșind din considerentul nominalizat, Colegiul penal consideră că, în speță, învinuirea lui Sheklashvili Givi în comiterea infracțiunii de trecere ilegală a frontierei de stat, prevăzută la art. 362 alin. (1), este contrară prevederilor alin. (4) al aceluiași articol, or, prin prisma art. 52 alin. (2) Cod penal, *„componenta infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod”*, fiind stabilit cu certitudine că inculpatul Sheklashvili Givi, este cetățean al Republicii Georgia, manifestând voința în sensul acordării protecției pe teritoriul Republicii Moldova, astfel dobândind calitatea de solicitant de azil, cererea căruia nu a fost soluționată în modul corespunzător printr-o decizie irevocabilă a organului de stat competent în domeniu.

Cu referire la temeiul pentru recurs invocat în cerere, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, și anume că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, Colegiul penal îl consideră eronat invocat în raport cu materialele cauzei și soluția adoptată în apel, or, prin decizia atacată a fost dispusă achitarea lui Sheklashvili Givi de sub învinuirea imputată. Din acest considerent, Colegiul penal atestă

caracterul formal și declarativ al invocării temeiului de recurs nominalizat.

În ansamblul circumstanțelor constatate, din motiv că temeiurile pentru recurs invocate în cerere nu și-au găsit confirmare, iar la examinarea recursului nu s-au depistat erori de drept care, reținute din oficiu, ar impune soluția casării deciziei instanței de apel, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat în cauză, deoarece este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valeriu Dubăsari, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2018, în cauza penală în privința lui *Sheklashvili Givi*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 octombrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma